

Vervolg op: VOSSEN ETEN DUINHAGEDISSEN

Floor van der Vliet

tekeningen A. Steeman-van Diepenbeek, 1992. Duin 15 (3):24

Hond ¼

Vos ¼

In de vorige Nieuwsbrief werd melding gemaakt over de predatie van duinhagedissen door vossen in de Amsterdamse Waterleidingduinen. Inmiddels zijn ook de keutels onderzocht uit de periode van 18 juni tot 13 augustus en hieruit blijkt dat het eten van hagedissen en hun eieren na half juli vrijwel niet meer plaatsvindt. De hagedissenpredatie lijkt hoofdzakelijk tussen eind april en half juli op te treden en houdt, gezien het feit dat er ook hagedissen-eieren worden gegeten, mogelijk verband met de

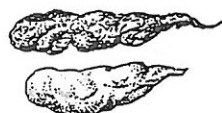
eiafzet. Tijdens het leggen van de eieren zouden vrouwtjes hagedissen een verhoogde kans kunnen lopen om door een vos gevangen te worden. Misschien kunnen vossen ook de eiafzetplekken vinden en graven ze de eieren op.

Bijgaande tabel geeft een definitief overzicht van de percentages vossenkeutels met resten van hagedissen (per vier weken in de periode van 25 maart-12 augustus) aangevuld met de laatste gegevens.

PERIODE monstername	WATERWINGEBIED %-age keutels met hagedisrest eirest		DROGE BINNENDUINEN %-age keutels met hagedisrest eirest	
	25 maart-22 april	0	0	0
22 april-19 mei	12	0	18	0
20 mei-17 juni	24	16	30	6
18 juni-15 juli	10	0	26	14
16 juli-13 augustus	5	0	2	0

Overzichtstabel Percentage keutels waarin resten van hagedis of resten van hagedis-eieren werd aangetroffen in vochtige en droge delen van de Amsterdamse Waterleidingduinen in 1993.

De keutels van de Ree zijn ovaal en zwart.

Vossedrollen ruiken meestal muff en zijn grijs of zwartgrijs van kleur; ze zijn vingerdik, langgerekt en aan één pool puntig.

Vanwege de hoge nieuwsaarde van deze ontdekking (vossen eten hagedissen en waarschijnlijk niet zo weinig!), hebben twee studenten van de Universiteit van Amsterdam, Jeanine Hamers en Wim Venema de vossenkeutelanalyse ingepast in hun onderzoeken. Van zes verschillende duingebieden werd eenmalig een monster van 50 keutels verzameld, in juli, en uitgepluisd. Achteraf is het niet handig geweest om in juli vossekeutels te verzamelen, omdat uit de resultaten van de AWD blijkt dat dan de predatie door vossen veel minder groot is dan in het voorjaar. Desalniettemin is het werk gedaan en werden resten van hagedissen in de

keutels teruggevonden. De verschillende duingebieden gaven heel verschillende resultaten. Het zou kunnen dat het eten van hagedissen en eieren van hagedissen een specialiteit is die sommige vossen wel en andere niet hebben. Zoiets als het vangen van regenwormen, dat alleen in bepaalde streken door vossen gedaan wordt. De jonge vossen kijken de techniek van de ouders af. De student-onderzoekers denken dat het eten van hagedissen minder voorkomt als er veel schuilmogelijkheden zijn (duindoorn, struikheide), en als er voor vossen veel ander soortig voedsel voorradig is zoals konijnen, muizen en bessen.

GEBIED	%-age KEUTELS MET HAGEDISREST	BELANGRIJKSTE VOEDSELRESTEN
Duinen bij Bergen (N-H)	0	bessen en kevers
ten Zuido van Castricum	14	haren en veren
Kennemerduinen (Overveen)	2	haren
Amsterdamse Waterleidingduinen	12	haren
Coepelduyn (Noordwijk)	18	haren, veren, kevers, e.a.
Berkheyde (Katwijk)	0	haren e.a.

Overzichtstabel Percentage keutels waarin resten van hagedis werd aangetroffen uit zes verschillende delen van de kustduinen. Keutels werden verzameld in juli 1994, 50 stuks per gebied.